

Scheren, zich scheren of geschoren worden?

Het woord *galach*, scheren, zich scheren, komt 23 keer voor in Tenach. Meestal gaat het over het scheren van het haar van het hoofd. Absalom's haar groeide zo hard, dat hij het vanwege het gewicht eens per jaar afschoor. Verder speelt het scheren van haar een rol bij de reinigingswetten aangaande de tsaraät in Leviticus. Ook nazireeërs mochten hun haar niet afscheren, en bij Simson werd hem dat fataal toen Delila zijn haar afschoor. Zie Richteren 16:19. In 2 Samuel 10:4 (en in 1 Kronieken 19:4) was het gedeeltelijk afscheren van de baard als een grove belediging opgevat.

Een ander woord voor 'scheren' is *gazaz* dat vrijwel alleen gebruikt wordt m.b.t. het scheren van schapen (14 van de 17 keer dat het voorkomt). Een uitzondering is Job 1:29 waar Job zich scheert als teken van grote rouw. Of geeft hij hiermee soms ook te kennen dat hij zich als een geschoren schaap voelt, nu zijn bezit en zijn kinderen van hem afgenomen zijn?

In Genesis 41:14 is sprake van het afscheren van het haar van Jozef. Of Jozef voor hij in de gevangenis terecht kwam een baard droeg weten we niet. Als hij voor de Farao moet komen behoort hij in elk geval geschoren te zijn. Daarmee krijgt hij als het ware een gedaanteverwisseling en krijgt hij het uiterlijk van een Egyptenaar.

De NBV21 en Naardense Bijbel zeggen dat hij geschoren **werd**. Maar in de grondtekst staat geen passieve vorm maar een actieve!

De Staten Vertaling en Herziene Statenvertaling vertalen: Men schoor **hem**. Maar ook deze hebben geen gelijk, want het woordje 'hem' staat er niet.

In Genesis 41:14 staat alleen: En hij schoor zich.

Nu komt gewoonlijk bij het woord *galach* een lijdend voorwerp voor. Vaak gaat het om het scheren van het hoofd, maar soms ook om haar op andere delen van het lichaam. Als er geen lijdend voorwerp bijstaat, is de betekenis 'zich scheren', waarbij in elk geval het hoofdhaar bedoeld zal zijn. Vertalers die ons iets anders suggereren geven mijns inziens blijk van onvoldoende respect voor de oorspronkelijke schrijver.

Lukas de Groot, December 2023